

ONTWERPBESLUIT WET NATUURBESCHERMING VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN
GELDERLAND

Wet natuurbescherming hoofdstuk 3, ontheffing soorten

Datum besluit : 13 april 2018
Onderwerp : Wet natuurbescherming – 2017-017154 - gemeente Overbetuwe
Activiteit : renovatie woningen aan de Hartogstraat 15-25, 6675 AP Valburg
Verlenen/weigeren : verlenen ontheffing

Aanvrager : Woonstichting Valburg
Zaaknummer : 2017-017154

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Woonstichting Valburg, Wageningsestraat 45, 6671 DB Zetten, hierna te noemen de aanvrager, van 11 december 2017 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met enkele algemene bepalingen en een toelichting op het verdere procesverloop ('*overige verplichtingen*' en '*zienswijzen*').

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 11 december 2017 ontvingen wij een aanvraag van Woonstichting Valburg voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van nesten of rustplaatsen van de Huismus.

De ontheffing wordt aangevraagd in verband met de renovatie van zes seniorenwoningen aan de Hartogstraat 15 t/m 25 te Valburg. In de woningen Hartogstraat 23 en 25 zijn vier nestlocaties van de Huismus aangetroffen.

De ontheffing wordt aangevraagd in het kader van het in de wet genoemde belang van volksgezondheid of openbare veiligheid.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Voor het aangevraagde project is niet eerder een ontheffing verleend. Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel van de Wet natuurbescherming. Mogelijk is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op de artikelen 3.3 lid 1 en lid 4 (Vogelrichtlijnsoorten) van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Woonstichting Valburg, Wageningsestraat 45, 6671 DB Zetten;

voor de soorten, verbodsbepalingen en wettelijke belangen zoals weergegeven in tabel 1.

Tabel 1 Soort, verbod en belang

Soort	Verbod		Belang
Huismus (<i>Passer domesticus</i>)	Artikel 3.1 lid 2	Het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren of het wegnemen van nesten	A

Belang:

A. Artikel 3.3 lid 4b onder 1 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de locatie zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
2. De geldigheidsduur van de ontheffing eindigt op 1 maart 2019.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soorten, verboden en belangen zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient contact op te nemen met de Provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-017154.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-017154.
9. De werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de Huismus.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of

10. De deskundige op het gebied van de Huismus houdt alle bevindingen bij in een logboek en heeft deze beschikbaar op het project. Daarnaast wordt het logboek uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden verstrekt aan de Provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2017-017154. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en (indien van toepassing) hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke soorten op welke locatie zijn waargenomen.

Soortspecifieke voorschriften

11. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 4 op pagina 6 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd. Dit houdt in:
- Vogelschroot geheel weglaten of aanbrengen ter hoogte van de tweede rij dakpannen.
 - Afwerking met ruwe plaat om condensvorming te voorkomen.
 - Toepassing op 80 strekkende meter (Hartogstraat 15-25).
 - Uitgaande van twee toegangen per strekkende meter is de compensatiefactor 40.
12. De werkzaamheden aan de woningen dienen buiten de broedperiode van de Huismus te worden uitgevoerd. De broedperiode loopt globaal van half maart tot en met augustus. Volgens planning in de aanvraag duren deze werkzaamheden maximaal 1 week.
13. De werkzaamheden moeten plaatsvinden onder gunstige omstandigheden (droog, niet-vriezend en windkracht onder de 6 Bft) en moeten afgerond zijn voor de start van het broedseizoen.
14. De foerageer- en drinkmogelijkheden voor de Huismus veranderen niet tijdens en na de periode van renovatie.
15. Er blijven voldoende zandige plekken gehandhaafd, waar Huismussen hun stofbaden kunnen nemen.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Woonstichting Valburg gaat renovatiewerkzaamheden uitvoeren aan de Hartogstraat 15 t/m 25 te Valburg. Het betreft zes seniorenwoningen, gelegen in de kern van Valburg. De directe omgeving van de locatie bestaat uit woonhuizen met tuinen en bomen. De werkzaamheden aan de woningen betreffen het vervangen van daken (inclusief dakpannen) en het aanbrengen van spouwisolatie. Uit het ecologisch onderzoek blijkt dat er vier nesten van de Huismus aanwezig zijn in twee van de te renoveren woningen, Hartogstraat 23 en 25.

In figuur 1 in Bijlage 1 is de ligging van de woningen weergegeven.

De werkzaamheden zijn gepland in het najaar van 2018, buiten de periode van het broedseizoen van de Huismus.

- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Onderzoek

In de aanvraag beschreven wijze van uitvoering van het onderzoek

Op 11 april 2017 is een geschiktheidsbeoordeling uitgevoerd. Hierbij bleek dat de bebouwing potentieel geschikt is als rust- of verblijfsplaats voor Huismussen en gebouwbewonende vleermuizen. De bebouwing is niet geschikt voor Gierzwaluwen in verband met de geringe hoogte van de bebouwing en het overstek van de daken. De omliggende bebouwing is veel geschikter. De onderzoeksinspanning per soortgroep is weergegeven in tabel 2.

Huismus

Voor het onderzoek naar de Huismus zijn op 11 april en 10 mei 2017 veldbezoeken uitgevoerd tijdens de ochtend. Dit is gedaan conform de Soortenstandaard (= Kennisdocument Huismus BIJ12). Op de onderzoekslocatie zijn in totaal vier nestlocaties van Huismussen aangetroffen. Er is gelet op baltsende mannetjes, territoriaal gedrag, eventuele jongen en het transport van nestmateriaal of voedsel. Alle huismusinventarisaties zijn door deskundige ecologen uitgevoerd. De inventarisaties zijn uitgevoerd tijdens gunstige weersomstandigheden.

Vleermuizen

Voor het onderzoek naar vleermuizen zijn in de periode half mei tot oktober 2017 in totaal vijf veldbezoeken uitgevoerd, conform het Vleermuisprotocol. Tijdens de verschillende bezoeken zijn wel foeragerende Gewone dwergvleermuizen waargenomen, maar er zijn geen indicaties van verblijfplaatsen van vleermuizen op de onderzoekslocatie.

Tabel 2 Onderzoeksdata

		april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober
vleermuizen	tijdstip	-		1 x ochtend, 2 x avond		-	2 x avond/nacht	
	datum			12 mei (ochtend), 14 juni en 14 juli 2017			23 augustus en 19 september 2017	
	functie			zomer/kraamverblijf			paar/baltsverblijf	
huismus	tijdstip	2 x overdag		-				
	datum	11 april en 10 mei 2017						
	functie	territorium						

In de aanvraag beschreven ecologische waarden

In totaal zijn vier nestlocaties van de Huismus aangetroffen, bij de woningen Hartogstraat 23 en 25. In de directe omgeving is nog een territorium waargenomen. In figuur 1 van Bijlage 1 zijn alle waargenomen nestlocaties weergegeven.

Er zijn binnen het plangebied geen overige beschermde soorten aangetroffen.

In de aanvraag beschreven effecten van het project op de ecologische waarden

Door de renovatiewerkzaamheden zullen de vier gevonden nestlocaties op huisnummer 23 en 25 van de Huismus verloren gaan.

In de aanvraag beschreven preventieve maatregelen om effecten te voorkomen

Omdat er buiten het broedseizoen van de Huismus wordt gewerkt, wordt doden, verwonden of verstoren van broedende vogels voorkomen.

In de aanvraag beschreven gedragscode

Uit de aanvraag blijkt dat geen gebruik gemaakt wordt van een gedragscode.

Nu preventieve maatregelen, ter voorkoming van overtreding van de in hoofdstuk 3 van de Wnb vermelde verboden, niet voldoende in deze aanvraag zijn opgenomen en er geen gedragscode van toepassing is, is voor het uitvoeren van de aangevraagde activiteit een ontheffing nodig.

In de aanvraag beschreven mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de Huismus te voorkomen worden maatregelen voorgesteld. De effecten van de werkzaamheden en de mitigerende maatregelen zijn opgenomen in tabel 3 en 4.

Tabel 3 Overzicht van aangetroffen soorten in het plangebied en de effecten van de werkzaamheden op de aangetroffen soorten

Locatie	Voorgenomen periode werkzaamheden	Verstorende werkzaamheden	Aangetroffen nesten of verblijfplaatsen	Locatie broedgelegenheid of verblijfplaatsen	Ecologisch effect van werkzaamheden
Hartogstraat 23 en 25	Vanaf augustus 2018	Verwijderen dakpannen en aanbrengen isolatie op dakbeschoot	4 nestlocaties van de Huismus	Onder de eerste rij dakpannen	Nesten verdwijnen tijdelijk

Tabel 4 Overzicht van aangetroffen soorten in het plangebied en de te realiseren preventieve en mitigerende maatregelen

Locatie	Aangetroffen nesten of verblijfplaatsen	Te realiseren preventieve of mitigerende maatregelen	Omvang maatregel	Compensatiefactor
Hartogstraat 23 en 25	4 nestlocaties van de Huismus	Vogelschroot geheel weglaten of aanbrengen ter hoogte van de tweede rij dakpannen. Afwerking met ruwe plaat om condensvorming te voorkomen	Toepassing op 80 strekkende meter (Hartogstraat 15-25)	40 (uitgaande van 2 toegangen per strekkende meter)

In de aanvraag beschreven overtreding van verbodsbepalingen

Aan de hand van het voorgaande is in de aanvraag bepaald welke verbodsbepalingen worden overtreden. Dit is aangegeven in het aanvraagformulier. Er is ontheffing aangevraagd voor de soort, het verbod en de belangen zoals opgenomen in tabel 1.

Beoordeling

Beoordeling van de resultaten van het ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek op de juiste wijze is uitgevoerd en compleet is.

De te nemen maatregelen betreffen het reconstrueren van huidige rust- en voortplantingsplaatsen voor Huismussen na afloop van de werkzaamheden en het zorgvuldig handelen tijdens de werkzaamheden. Alle bebouwing op de onderzoekslocatie moet na de renovatie wederom geschikt zijn voor Huismussen. Omdat de werkzaamheden in een korte periode plaatsvinden en er in de nabije omgeving voldoende andere verblijfs- en nestmogelijkheden zijn, is het niet nodig om tijdelijke nestkasten te plaatsen. De tuinen en de bomen rond de bebouwing vormen een deel van het functioneel leefgebied en foerageergebied van de Huismus. Deze blijven intact. De voorgestelde mitigerende maatregelen zijn voldoende.

Omdat de daken vervangen worden, is er sprake van overtreding van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb, voor het beschadigen, vernielen en wegnemen van nesten van de Huismus.

Op basis van het voorgaande hebben wij bepaald voor welke (aangevraagde) soort welke verbodsbepaling wordt overtreden. Dit is weergegeven in tabel 1. Voor deze soort, het verbod en het belang wordt de ontheffing verleend. Dit komt niet geheel overeen met het aangevraagde verbod. Voor de Huismus was op het aanvraagformulier een ontheffing voor artikel 3.1 lid 2, 4 en 5, en artikel 3.5 lid 2 en 4 aangevraagd. Artikel 3.1 lid 4 het opzettelijk verstoren van vogels is niet van toepassing omdat de verstoring geen wezenlijke invloed heeft op de gunstige staat van instandhouding van de Huismus. Dit staat in lid 5.

Artikel 3.5 is niet van toepassing omdat dit over de beschermde soorten onder de Habitatrichtlijn gaat, inclusief het Verdrag van Bern en Bonn. De Huismus valt hier niet onder.

Andere bevredigende oplossing

In de aanvraag beschreven andere bevredigende oplossingen

Om aan het rijksbeleid te kunnen voldoen zal de isolatie van de woningen verbeterd moeten worden. Voor de woningen zijn omvangrijke maatregelen nodig om het benodigde energielabel te kunnen behalen. Een alternatief zou zijn om tot sloop en vervangende nieuwbouw over te gaan. Dit leidt voor de aanwezige soort alleen maar tot meer negatieve gevolgen. Er zijn daarom redelijkerwijs geen alternatieven te bedenken waarbij er minder schade optreedt aan beschermde soorten.

Conclusie

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

Belang

In de aanvraag beschreven belang(en)

Het in de aanvraag beschreven belang is dat de werkzaamheden plaatsvinden in het belang van de volksgezondheid en openbare veiligheid.

Met de huursector is door de Rijksoverheid afgesproken dat vanaf 2020 alle huurwoningen van woningcorporaties gemiddeld energielabel B of beter hebben (energie-akkoord). De werkzaamheden worden uitgevoerd in het kader van het landelijke energiebeleid. Het doel is om te komen tot een vermindering van het energieverbruik, het verbeteren van het binnenhuisklimaat en het verbeteren van het woongenot. De renovatie zorgt ervoor dat de woningen minder energie verbruiken en daardoor minder CO₂ uitstoten. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het beheersbaar houden van de effecten van klimaatverandering. De maatregelen hebben daarmee, in totaliteit gezien, een voor het milieu gunstig effect. Klimaatverandering kan grote negatieve gevolgen hebben voor mens, dier en milieu en daarmee kunnen maatregelen om klimaatverandering tegen te gaan, gezien worden als maatregelen in het kader van volksgezondheid of openbare veiligheid.

Beoordeling van belang(en)

Wij kunnen instemmen met de in de aanvraag beschreven belang. Het betreft het belang dat is weergegeven in tabel 1.

Gunstige staat van instandhouding

In de aanvraag beschreven effect op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort

Ooit was de Huismus de meest algemene broedvogel van Nederland. De soort is de laatste decennia in aantal vrij hard achteruitgegaan. Begin jaren tachtig van de 20e eeuw begon de afname, die in de beginjaren negentig versnelde. Dit heeft geresulteerd in een landelijke afname van meer dan 50% van het aantal broedparen.

Door de werkzaamheden (vervangen van de daken) verdwijnen vier nestlocaties van de Huismus. De werkzaamheden zullen buiten het broedseizoen van de Huismus uitgevoerd worden, in het najaar. Het betreft een verstoring van maximaal 1 week, waarin de daken

vervangen worden. De foerageergebieden blijven intact. Aangezien de omliggende bebouwing ook geschikte nestmogelijkheden biedt, zullen er voldoende tijdelijke slaapplekken aanwezig zijn voor de vier paartjes Huismussen.

Na afloop van de werkzaamheden zal de bebouwing weer geschikt zijn voor Huismussen. Er worden maatregelen genomen die ervoor zorgen dat na afloop van de renovatie een vergelijkbare hoeveelheid broedgelegenheid aanwezig is. Hierdoor zal er geen negatief effect op de staat van instandhouding zijn.

Beoordeling van de effecten op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort

Het uitvoeren van de maatregelen als bedoeld in de aanvraag leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de Huismus

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

ZIENSWIJZEN

Gedurende de periode van terinzagelegging kan eenieder schriftelijk of mondeling zienswijzen over het ontwerpbesluit naar voren brengen. Ingediende zienswijzen worden met het uiteindelijke besluit en de bijbehorende stukken ter inzage gelegd.

Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem, of aan post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer dat op de eerste bladzijde van het ontwerpbesluit staat vermeld. Voor een mondelinge zienswijze of toelichting over het ontwerpbesluit kan contact worden opgenomen met het Provincieloket (telefoonnummer (026) 359 99 99).

Wij maken u erop attent dat alleen beroep tegen het uiteindelijke besluit kan worden ingediend als de indiener ook een zienswijze heeft ingebracht tegen het ontwerpbesluit en men belanghebbende is.

De periode van terinzagelegging is te vinden onder de technische informatie van de kennisgeving. Deze kennisgeving is in te zien op de website van Overheid.nl.

Arnhem, 13 april 2018

Bijlagen:

- Bijlage 1: Kaart projectlocatie

BIJLAGE 1

Kaart projectlocatie

Figuur 1: Ligging van de projectlocatie Hartogstraat 15-25 te Valburg (rood). De gele stippen zijn waargenomen nestlocaties van huismussen (Hartogstraat 23 en 25).